

ESPERANTO- PANORAMA

Tweemaandelijks
tijdschrift
11de jaargang nr. 63 (3)
mei-juni 1980

FRANS WETSVOORSTEL TER INVOERING VAN ESPERANTO IN HET ONDERWIJS

Door 115 socialistische en enkele ideologisch verwante parlementariërs van de Franse Assemblée Nationale (waaronder François Mitterrand) werd een wetsvoorstel ingediend dat de mogelijkheid moet openen tot het invoeren van Esperanto als keuzevak in het middelbaar en hoger onderwijs.

Hierna volgen in een verkorte versie de argumenten die de opstellers aanhalen om hun voorstel te motiveren. Er wordt allereerst op gewezen dat er wel degelijk nood bestaat aan een duurzame oplossing.

«De steeds groter wordende toenadering van de volkeren op economisch en politiek gebied, de kleiner wordende afstanden en de mondiale wetenschappelijke ontwikkeling komen meer en meer in botsing met de morele en taalkundige afzondering van de volkeren. De contacten worden meestal meer gehinderd door taalproblemen dan door de landsgrenzen zelf.

Het gebruik van één enkele werktal dringt zich dus op. Verscheidene mogelijkheden kunnen onderzocht worden; ze moeten echter voor alle landen aanvaardbaar zijn en een directe en spontane communicatie mogelijk maken voor alle mensen van alle sociale lagen.

De eerste oplossing zou erin bestaan de Latijnse taal terug tot leven te wekken. Dit blijkt echter al na oppervlakkig onderzoek een onbevredigende oplossing te zijn. Deze dode taal, die zelfs door de Kerk minder en minder wordt gebruikt, is niet aangepast aan

het moderne leven; haar beruchte grammatikale moeilijkheid zou bovendien de meeste mensen afschrikken.

De tweede oplossing zou de keuze kunnen zijn van een wijd verbreide nationale taal. Dit zou echter noodzakelijkerwijze leiden tot de suprematie van een bepaald land — zowel op cultureel als op economisch vlak. Het is niet redelijk van de andere taalgemeenschappen te verwachten dat zij zouden aanvaarden hun culturele patrimonium te laten bedreigen... of op den duur zelfs te laten vernietigen.

De derde mogelijkheid is die van de tweetaligheid, zoals bv. het aanvaarden van het Frans en Engels als voertalen. Dit vereist in praktijk van de overgrote meerderheid van de mensheid — allen die een van deze twee talen niet als moedertaal hebben — echter een feitelijke drietaligheid; anders kan immers een Duitser die het Engels gebruikt niet communiceren met een Italiaan die Frans spreekt. Men zou trouwens met evenveel recht van spreken een andere tweetaligheid kunnen opleggen; waarom niet Russisch-Duits, of Chinees en Hindi? Bovendien zou

(zie verder op blz. 3)

ESPERANTO-PANORAMA

Tweemaandelijks tijdschrift uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond, v.z.w.

Redactie en administratie België
Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen

Administratie Nederland
Esperanto-Centrum Nederland, Rieuw-
straat 172, 2585 HW Den Haag.

Abonnementen

Gewoon abonnement: 50 fr. in België, 5 gulden in Nederland en 100 BF of 6,50 gulden voor alle andere landen.

Steunabonnement: het dubbele van een gewoon abonnement.

Vijfjarig abonnement: 4 x de som van een gewoon abonnement.

Vijfjarig steunabonnement: 8 maal de som van een gewoon abonnement.

Levenslang abonnement: 25 maal de prijs van een gewoon abonnement.

Levenslang steunabonnement: 50 maal de prijs van een gewoon abonnement.

Reclame

1/1 blz. 1200 fr. of 81,40 gulden.

1/2 blz. 750 fr. of 50,80 gulden.

1/3 blz. 625 fr. of 42,40 gulden.

1/4 blz. 585 fr. of 39,70 gulden.

1/8 blz. 400 fr. of 27,00 gulden.

Advertenties in 6 opeenvolgende nummers:
5 x de prijs van 1 advertentie.

Girorekeningen

voor België: 000-0265338-43 t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen.

voor Nederland: 3583975 t.n.v. Esperanto-Centrum Nederland, Den Haag.

Redacteuren: Paul Peeraerts en Anne Tilmont.

Verantwoordelijke uitgever: P. Peeraerts, Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen.

Bijlagen bij Esperanto-Panorama worden slechts toegestaan als ze keurig gedrukt zijn en in onberispelijk Nederlands of Esperanto opgesteld. Ze moeten bedrukt zijn met de tekst „Bijlage bij Esperanto-Panorama nr. ...” gevolgd door het nummer waarbij de bijlage dient te worden gevoegd en aan het redactie-adres bezorgd uiterlijk de veertiende van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat. De kosten door het bijvoegen van het drukwerk teweegebracht, worden in ieder geval gefactureerd.

Teksten voor eventuele publikatie moeten op het redactie-adres toekomen uiterlijk de eerste van de maand die de verschijningsmaanden vooraf gaat.

Aangetekende brieven of pakketten aan het redactie-adres gezonden, kunnen helaas niet worden aanvaard.

Overname van artikels is vrij, mits een presentemplaar aan de redactie wordt gezonden.

**Op 6 maart werd René Balleux, onder een druilige regen, ten grave gedragen. Hij was, sedert het ontstaan van Esperanto-Panorama onze penningmeester, een functie die hij tot de laatste dag van zijn leven uiterst toegewijd heeft volbracht. Bovendien hielp hij, samen met zijn echtgenote, steeds mee aan de verzen-
ding van het tijdschrift. De Vlaamse Esperantobond heeft een goed medewerker verloren. Aan mevrouw Nathalie Balleux bieden wij ons diep medevoelen aan.**

De redactie

Steunabonnementen 1980

53. A. Verhoeven, Antwerpen (5)

54. A. Simoens, Knokke

55. B. Hazenberg, Amsterdam

56. J. Deloof, Zwevegem

57. C. Declerk, Ekeren

58. M. Bauters, Deinze

59. M. Naster, Mechelen

60. L. Defour, Poperinge

61. M. Haus, Heverlee

62. C. Dentz, Middelburg

63. F. Claes, Edegem

Levenslange abonnementen

26. J. Wuyts, Merksplas

27. J. Walraven, Raalte

Verandering van postrekening

Ten gevolge van het overlijden van onze penningmeester, de heer R. Balleux, verzoe-
ken wij u alle betalingen voor Esperanto-Panorama voortaan te richten aan de Vlaamse Esperantobond, Antwerpen, postrekening 000-0265338-43.

Voor Nederland blijft het gironummer onveranderd: 3583975 t.n.v. Esperanto-Centrum Nederland.

(vervolg van blz. 1)

een dusdanige tweeslachtige oplossing ondanks alles erg kwetsbaar blijven, met steeds de dreiging dat één der twee talen de overhand zou nemen, wat ons weer de nadelen van de tweede oplossing zou opleveren. Het is ook niet ondenkbaar dat de twee talen elkaar gaan „besmetten” en hun eigen karakter verliezen en in diverse jargons uiteenvallen, zoals het zg. „franglais”.

De groep Franse parlementariërs die het wetsvoorsel heeft ingediend, stelt daar tegenover het gebruik van een internationale taal die, zowel door haar aard als door haar bestemming, een gemakkelijk communicatiemiddel zou zijn voor alle mensen en daardoor immuun zou zijn voor beïnvloeding door de nationale talen. Dit zou leiden tot een echte tweetaligheid voor iedereen, d.w.z.:

- gebruik van de nationale taal in de eigen leefgemeenschap
- gebruik van de internationale taal voor de internationale kontakten.

Het spreekt vanzelf dat die oplossing de belachelijke onaanvaardbare toestand (*) zou vermijden dat mensen van alle sociale lagen, strekkingen en intellectuele capaciteit zich niet vrij kunnen uitdrukken buiten hun taalgrenzen. De nieuwe communicatiemogelijkheid zou een belangrijke vergrotende faktor zijn voor uitwisselingen op het economische, technische, wetenschappelijke, toeristische en kulturele vlak.

De Unesco heeft reeds de waarde erkend van de resultaten, die werden verkregen door het gebruik van het Esperanto bij internationale kontakten. Zij komen immers overeen met de doelstellingen van de Unesco zelf: bijdragen tot de internationale samenwerking op het vlak van opvoeding, wetenschap en cultuur.

Esperanto kan nu bogen op 80 jaar evolutie, ervaringen en traditie. Ondanks twee wereldoorlogen presenteert ze zich nog steeds als de enige levende plantaal, fundamenteel internationaal, gemakkelijk en voor iedereen toegankelijk, logisch en helder. Het inlassen van deze taal in het openbaar onderwijs is een wens van vele vooraanstaanden, geleerden, linguïsten, politici en leraren in bijna alle landen ter wereld.

De inschakeling van het Esperanto hangt nog enkel af van een politieke beslissing. Hier ligt een taak voor Frankrijk, dat reeds in vele gevallen een humanitaire rol heeft gespeeld en dat nu een voorbeeld kan stellen voor de gehele wereld. Wij vragen u

dit wetsvoorstel te aanvaarden en aldus de toelating te verlenen tot inschakeling van het Esperanto in de programma's van het secundair en hoger onderwijs.»

Tot daar de motivatie van de politici die het voorstel indienden. Het dokument werd verspreid op 31 januari. Als er een positief vervolg aan wordt gegeven, dan kunnen wij weldra op onze jongerenkongressen heel wat méér Franse esperantisten verwachten!

(*) In de oorspronkelijke tekst: *l'intolérable ridicule...*

Vredesmanifestatie in Sovjetunie

In Samarkand (Sovjetunie) zal op het einde van het jaar een grootse vredesmanifestatie gehouden worden. Hiervoor wordt allereerste materiaal gezocht. Alles is welkom: brieven, affiches in alle talen, strooibiljetten, tijdschriften, boeken, tekeningen, foto's van vredesmanifestaties enz. enz.

Meewerken aan deze tentoonstelling komt ten goede aan twee doelen: er wordt meegewerkt aan de vrede en het begrip tussen de volkeren. Bovendien kan op die wijze worden bewezen hoe Esperanto voor dat doel nuttig kan zijn.

Alle materiaal wordt ingewacht bij: Anatolo Ionesov, ulica Sovetskaja 53, SU-703000 Samarkando.

Esperanto in Limburg

Op zaterdag 10 mei om 14 u. heeft in het Cultureel Centrum te Hasselt een algemene vergadering plaats van de Limburgse esperantisten.

Iedereen is van harte welkom.

Deze algemene vergadering is vooral van belang, omdat daarvan voor een groot deel de toekomst van Esperanto in Limburg afhangt.

OPROEP

Voor het septembernummer verzamelen wij alle inlichtingen over de diverse Esperanto-cursussen die in Vlaanderen en Nederland worden gegeven. Indien u zelf les geeft (of bereid bent te geven!) of mensen kent die ervoor in aanmerking komen, geeft u ons dan een seintje?

Vi certe scias...

ke Esperanto-Panorama ĉiun duan monaton estas presata kaj ekspedata akurate fare de la Grafika Centro en Antverpeno. Sed ĉu vi scias, ke same akurate kaj ĝustatempe la revuo de niaj franc-lingvaj amikoj „l'Espéranto en Marche” estas presata kaj dissendata de ni? Kaj la riĉe ilustrita revuo „La Mevo” de la Ornitologia Rondo Esperantlingva? Kaj ĉu vi scias, ke la prestiĝa kaj ampleksa revuo „Monato” estas kompostata en tiu sama Grafika Centro? Kaj ke ni zorgas ankaŭ pri pluraj ne-esperantistaj revuoj? Presi kaj ekspedi revuojn estas nia specialaĵo. Dank'al modernaj kompostmaŝinoj, presmaŝinoj, faldomaŝinoj, afrankomaŝino ktp., ni kreas kontentajn klientojn. Certe ni povus solvi ankaŭ vian presproblemon. Tio ja estas nia tasko!

Het Kanaalcongres in Folkestone

Het jaarlijkse Kanaalcongres wordt afwisselend in Engeland, Frankrijk of België gehouden. Het doel is de steden rond het Noordzeekanaal te interesseren voor Esperanto en aan de aldaar aanwezige esperantisten geregeld de mogelijkheid te geven ideeën en ervaringen in een ongedwongen familiale sfeer uit te wisselen.

Dit jaar vindt het congres van 9 tot 11 mei plaats in Folkestone, een kuststadje nabij het Engelse Dover. Diverse activiteiten staan uiteraard op het programma. De inschrijvingskosten belopen 3 pond en het hotel met volledig pension komt op 11 pond per dag en per persoon.

Inlichtingen bij de hr. A. Marmenout, Helmweg 7, 8300 Knokke-Heist. U kunt ook meteen het vereiste voorschot van 520 fr. op zijn giro nr. 000-0436398-92 storten.

Commanderie-Ordingen

«Via Kastelo en Limburgo»

Kafejo—Restoracio

Tlf. (011) 67 44 22 Telekso: 39 390
(fermita lunde kaj marde)

Esperantocursus volgens de Ĉe-methode

Op 24 mei is het Internacia Esperanto-Instituto in Den Haag precies een halve eeuw oud. Het doel van die vereniging is het verspreiden en aanleren van Esperanto door middel van de bekende Ĉe-methode: cursussen waarin de moedertaal van de leerlingen hoegenaamd niet wordt gebruikt. Die aanpak is erg effectief vanwege de directe behandeling van de aan te leren taal.

Ter ere van het jubileum van het instituut staat er een uitgebreid programma op stapel, waarin ook een cursus van vier lessen werd ingebouwd.

Alle inlichtingen bij Esperanto-Domo, Riouwstraat 172, 2585 HW Den Haag, ☎ 070 55 66 77.

FOTO GUIDO COOLENS

NAAMLOZE VENNOOTSCHAP
ARTHUR GOEMAERELEI 60
2000 ANTWERPEN

☎ Telefoon : 031/38 74 10

- Luchtfotografie
- Nijverheidsfotografie
- Kleuren en zwart-wit
- Vergrotingen
- Muurpanelen
- Reportages
- Seriewerk in alle formaten

ZWEDEN — Vorig jaar werd in Zweden een tentoonstelling gehouden van kindertekeningen en -schilderijen uit een dertigtal landen. De secretaris-generaal van het Zweedse Unicef-comité wees er in een toespraak op dat de tentoonstelling vooral werd mogelijk gemaakt door de hulp van Esperanto-organisaties bij het verzamelen van de diverse werken.

ACTIVITEITEN - INLICHTINGEN

AALST

Esperantogroep Aalst

Inlichtingen: de hr. de Wit, Ninovestraat 157, 9440 Erembodegem, tlf. (053) 70.53.68.

Bijeenkomsten: de laatste dinsdag van de maand in de Jeugdbibliotheek, Kattestraat 31 (2de verdieping), Aalst.

ALKMAAR

NEA-sekcie

Inlichtingen: Mevr. F. Bakker-Kroon, Meester Quantplein 2, 1862 GB Bergen, tlf. (02208) 4582.

Bijeenkomsten: de 3de maandag van de maand.

ALMELO

NEA-sekcie

Inlichtingen: Mev. A.J.B. Vrolijk Hemelman, Hofkampstraat 33, 7607 NB Almelo.

Bijeenkomsten: elke 3de woensdag van de maand op het bovenstaande adres.

AMSTERDAM

Samenwerkingscomité

Inlichtingen: de hr. J. Tensen, Churchilllaan 100, 1078 EL Amsterdam, tlf. (020) 79.54.06.

Bijeenkomsten: elke donderdag om 20.15 u., Haarlemmermeer-stationsrestaurant, Amstelveenseweg 266.

ANTWERPEN

Koninklijke Esperantogroep 'La Verda Stelo', v.z.w.

Inlichtingen: Esperanto-Centrum, Arsenaalstraat 5, 2000 Antwerpen, tlf. (031) 40.30.92 of (031) 16.05.05.

Bijeenkomsten: iedere vrijdag om 20.15 uur stipt in zaal Billard Palace, Koningin Astridplein 40 (kelderverdieping), tenzij anders aangeduid.

2/5 (vrijdag)	Vrij forum met medewerking van de aanwezige leden.
9/5 (vrijdag)	Rik de Roover vertelt.
16/5 (vrijdag)	JEUGDAVOND verzorgd door de leerlingen Esperanto van de avondschoon.
20/5 (maandag)	Conversatieavond bij Mevr. Jacques om 20 uur.
23/5 (vrijdag)	WINTERCYCLUS - Om 20 uur in het Volkskundemuseum (achter het stadhuis) spreekt mevrouw Dr Marjorie Boulton (Oxford) over "Inleiding tot de Esperanto-poëzie".
30/5 (vrijdag)	Mej. K. Tytgat vertelt over Italië; voordracht met dia's.
6/6 (vrijdag)	Gezamenlijk bezoek aan de Sinksenfoor. Bijeenkomst om 20 uur voor het Museum voor Schone Kunsten.
13/6 (vrijdag)	Echtparenspeel onder leiding van de heer J. Bovendeerd.
20/6 (vrijdag)	Avond in het teken van het Esperantoboek.
27/6 (vrijdag)	Jeugdavond: de heer Paul Peeraerts presenteert de kwis "Ken uw taal" (12de aflevering).
4/7 (vrijdag)	Wandeling door Antwerpen onder leiding van de heer E. Paesmans. Bijeenkomst om 19.45 uur onder het standbeeld van P.P. Rubens (Groenplaats). Dit wordt de 25ste (en laatste) geleide wandeling, ingericht door de heer Paesmans; zorg dat je erbij bent!

Lidmaatschap: 350 fr., inclusief abonnementen op *Esperanto* en op *Esperanto-Panorama*. Voor jongeren 100 fr., inclusief abonnementen op *Esperanto-Panorama*, *Koncize* en *Jongeren Esperanto-Nieuws*. Rek. nr. 000-0072654-01, t.n.v. „La Verda Stelo”

ARNHEM

NEA-sekcie

Inlichtingen: de hr. W. Bruijnstijn, Julianalaan 94, 6824 KJ Arnhem, tlf. (085) 61.53.86.

De bijeenkomsten hebben plaats op twee adressen. Vraag eerst inlichtingen.

BERINGEN

Beringse Esperantogroep

Inlichtingen: Paalsesteenweg 10, 3950 Beringen.

Bijeenkomsten: de 2de donderdag van de maand aan de Rozenlaan 5 in Beringen.

BLANKENBERGE

Blankenbergse Esperantogroep

Inlichtingen: Koninginnelaan 14, 8370 Blankenberge.

Bijeenkomsten: elke woensdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

BRUGGE

Brugse Esperantovereniging „Paco kaj Justeco“

Inlichtingen: St.-Klaradreef 59, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten: iedere 2de en 4de donderdag van de maand in ‘Diogenes’,
Schaarstraat 96, 8000 Brugge.

Bruga Grupo Esperantista, reĝa societo

Inlichtingen: Filips de Goedelaan 18, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten: elke dinsdag om 20 u. op het bovenstaande adres.

Esperantojeugd

Inlichtingen: Sikkelsestraat 61, 8000 Brugge.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de donderdag van de maand om 20 u., in ‘Diogenes’,
Schaarstraat 92, Brugge.

BRUSSEL

Brusselse Esperantogroep

Inlichtingen: de Gerlachestraat 52, 1040 Brussel, tlf. (02) 649.92.75.

Bijeenkomsten: normaal elke 2de dinsdag om 19.45 uur in de Grétrystraat 26, 1000 Brussel.
Het programma vindt u in *Esperanto aktuala* (abonnement 50 fr. op rekening
961-0907453-13 van Esperantista Brusela Grupo, Sperwerlaan 86, bus 5, 1150 Brussel.)

Cursussen: Elke dinsdag van 18.15 tot 19.45 u. in hetzelfde lokaal. Bovendien verscheidene andere cursussen, o.a. aan de V.U.B. en in het Cultuurcentrum van St.-Gillis.
Vraag inlichtingen.

Europees Esperanto-Centrum

Inlichtingen: Montoyerstraat 37, bus 24, 1040 Brussel, tlf. (02) 513.59.95

DEN HAAG

NEA-sekcio

Inlichtingen: Mevr. I.M.J. Dijkhoff-Lenze, van Trigtstraat 20, 2597 VZ Den Haag,
tlf. (070) 24.39.23.

Bijeenkomsten: elke 2de en 4de woensdag van de maand om 20 u. in het Esperantohuis,
Riouwstraat 172, Den Haag.

TANEF (Naturamikoj esperantistoj)

Inlichtingen: Mevr. van der Horst, Hengelolaan 1158, 2544 GT Den Haag,
tlf. (070) 66.65.47.

Bijeenkomsten: de 2de en de laatste maandag van de maand om 20 uur,
in de zaal ‘Nigrotje’, Maarseveenstraat 2.

DEURNE

Esperantogroep Deurne

Inlichtingen: Mevr. Leuntjes, Eksterlaar 74, 2100 Deurne, tlf. (031) 21.28.53.

Bijeenkomsten: de 2de woensdag van de maand op hetzelfde adres.

DILSEN/STOKKEM

Inlichtingen: Arnold Sauenlaan 47, 3650 Stokkem/Dilsen, tlf. (031) 49.50.06 (na 19 u.).

Samenkomsten en dienstbetoon: de 1ste en 3de zaterdag van de maand om 16 u. in het
Cultureel Centrum, Rijksweg, Dilsen.

28/6 (zaterdag) Vijfde internationale zomerpicknick. Details volgen.

DRACHTEN

Esperanto-Centrum

Inlichtingen: Wimerts 38, 9204 GL Drachten, tlf. (05120) 15.212.

EDEGEM

Esperantogroep Edegem

Inlichtingen: de hr. I. Durwael, P. Gilsonlaan 5, 2520 Edegem, tlf. (031) 40.30.92.

EINDHOVEN

Esperanto-Klubo Eindhoven

Inlichtingen: de hr. R. Bossong, Floraplein 23, 5644 JS Eindhoven, tlf. (040) 11.41.62.

Bijeenkomsten: de 2de donderdag van de maand om 20 uur in de Tringelzaal A van het
P.O.C. in Eindhoven.

GENT

Genta Esperanto-grupo „La Progreso“

Inlichtingen: Brusselsesteenweg 385, 9219 Gentbrugge, tlf. (091) 30.13.01.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de vrijdag in zaal Vooruit, St.-Pietersnieuwstraat 23, Ger

Genta Klubo

Inlichtingen: Belgradostraat 43, 9000 Gent, tlf. (091) 23.56.40.

Bijeenkomsten: de 1ste woensdag van de maand om 20 uur.

GRONINGEN

NEA-sekcio

Inlichtingen: Esperanto-Centrum Groningen, Berkelstraat 5, 9725 GT Groningen,
tlf. (050) 25.98.46.

Bijeenkomsten: in het gebouw „Filadelfia“, Dirk Huizingastraat 17, Groningen.

UJE (afd. Groningen van de Nederlandse Esperantojeugd)

Inlichtingen: Mispellaan 25, 9741 GJ Groningen, tlf. (050) 77.39.60.

Bijeenkomsten: de 3de vrijdag van de maand in „De Wigwam“, Hora Siccamingel 202.

HAARLEM

NEA-sekcio

Inlichtingen: G. Duivis, Kemphaanlaan 3, 2104 BK Heemstede, tlf. (023) 28.46.02.

Bijeenkomsten: de 2de donderdag van de maand in Wilhelminastraat 22, Haarlem.

HASSELT

Inlichtingen: Ir J. Christiaens, Just. Lipsiusstraat 26, 3500 Hasselt.

Bijeenkomsten: de 1ste maandag van de maand.

HILVERSUM

NEA-sekcio „Dreves Uitterdijk“

Inlichtingen: Mej. A.J. Middelkoop, Jonkerweg 11, 1217 PL Hilversum, tlf. (035) 43.320

FLE-sekcio

Inlichtingen: Mevr. M. Dee-Tervoren, J. Catsstraat 10, 1215 EZ Hilversum, tlf. (035) 12.717.

KALMTHOUT

La Erikejo

Inlichtingen: Rozendreef 33, 2180 Kalmthout, tlf. (031) 66.99.88.

Bijeenkomsten: de laatste donderdag v/d maand in het Parochiecentrum van Heide.

29/5 (donderdag) Diamontage door Willy Huybrechts over zijn wereldreis.

26/6 (donderdag) Avondwandeling in de heide; details volgen.

Cursussen: elke woensdag van 19 tot 20.30 uur in het Parochiecentrum te Heide vervol-
makingscursus Esperanto, door mevr. P. Huybrechts. Inlichtingen op secretariaat.

Lidmaatschap: 350 fr. inclusief abonnementen op *Esperanto* en op *Esperanto-Panorama*.
Voor jongeren 100 fr. incl. abonnement op *Esperanto-Panorama*, *Koncize* en op
Jongeren Esperanto-Nieuws. Bankrekening 001-0779431-15 van ‘La Erikejo’, Kalmthout.

Kalmthoutse Esperantojeugd

Inlichtingen: Boswachtersdreef 5, 2180 Kalmthout, tlf. (031) 66 80 99.

KORTRIJK

La Konkordo

Inlichtingen: Oudenaardesteenweg 158, 8500 Kortrijk, tlf. (056) 22.00.11.

Bijeenkomsten: elke woensdag om 19.30 u., Passionistenlaan, Jeugdherberg.

LEEWARDEN

NEA-sekcio

Inlichtingen: Mevr. Y. Weidema, Goutumerdijk 18, Goutum.

Bijeenkomsten: om de 14 dagen om 19.45 u. in Gebouw Doopsgezinden,
Ruiterkwartier 173, Leeuwarden.

LEUVEN

Esperanto 2000

Inlichtingen: Marc Vanden Bempt, Spaanse Burchtlaan 29/2V, 3000 Leuven.

Bijeenkomsten: De 1ste, 3de en 5de donderdag van de maand van 19.30 tot
21.30 u. in het Koninklijk Atheneum, Naamsestraat 69, Leuven,
behalve tijdens de vakantie.

8/5 (donderdag) Om 20.15 u. in The York, Brusselsestraat 4, statutaire
algemene vergadering. Zelfde dag en plaats om 19 uur
stipt: eindproef voor eerstejaarscursisten (cursus Dirksen).
ook voor mensen die de cursus voor zelfstudie volgden.
Geen inschrijving nodig. Gratis natuurlijk.

Lovena Esperanto-Asocio

Inlichtingen: Vaarstraat 16, 3000 Leuven, tlf. (016) 23.63.27.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de donderdag v/d maand op het genoemde adres om 20 u.

MECHELEN

Mechelse Esperantogroep

Inlichtingen: de hr. A. Verswyvel, Kastanjeweg 33, 2850 Keerbergen.

Bijeenkomsten: om 20 u. in het VTB-lokaal, O.L.V.-straat, Mechelen, beginnelingen iedere woensdag, gevorderden elke 2de en 4de maandag v/d maand.

MORTSEL

Esperantogroep Mortsel

Inlichtingen: Speeltuinlaan 14, 2510 Mortsel, tlf. (031) 49.50.06 of St.-Hathebrandstraat 8, 2510 Mortsel, tlf. (031) 49.50.24.

Bijeenkomsten: Hof van Rieth.

Wegens de beroepsactiviteiten van onze voorzitter, is het niet meer mogelijk onze activiteitenkalender op voorhand op te stellen. Daarom wordt al wie belang stelt in onze groep en onze bijeenkomsten wil bijwonen, verzocht voorheen te informeren, hetzij bij de voorzitter, hetzij bij de secretaris.

NIJMEGEN

Esperanto-Klubo Zamenhof

Inlichtingen: Mevr. G.H.M. Wulfers, Lindanusstraat 16, 6525 PV Nijmegen, tlf. (080) 55.15.05.

Bijeenkomsten: de 2de en 4de woensdag om 20 u. in de zaal a/d Lindanusstraat 16.

ROTTERDAM

Esperanto-grupo Merkurio

Inlichtingen: de hr. R. Moerbeek, tlf. (010) 36.15.39.

Bijeenkomsten: de 1ste en 3de woensdag, om 20 u., Provenierssingel 48, Rotterdam.

La Espero

Inlichtingen: de hr. L. van Duijn, Bellevuestraat 95, Dordrecht, tlf. (078) 13.69.03.

Bijeenkomsten: elke 2de en 4de woensdag, Postkantoor Delftseplein (5de verdieping).

FLE, afdeling 2

Inlichtingen: Mevr. N. Vollegraaf, Dorpsweg 111A, 3082 LG Rotterdam, tlf. (010) 29.46.84.

Bijeenkomsten: de 3 eerste donderdagen v/d maand, Brabantsestraat 12, Rotterdam.

SAT-rondo

Inlichtingen: Mevr. N. Bout-van Veen, Tweede Pijnackerstraat 12A, 3035 GJ Rotterdam, tlf. (010) 66.30.73.

ST.-NIKLAAS

Esperantogroep St.-Niklaas

Inlichtingen: René Lutz, Fabiolapark 789, 2700 St.-Niklaas.

TESSENDERLO

Inlichtingen: Willy Godeleine, Kerkstraat 13/1, 3980 Tessenderlo.

Bijeenkomsten: Elke 4de dinsdag van de maand.

TILBURG

Inlichtingen: de hr. H. Appelo, Montfortanenlaan 100, 5042 CX Tilburg, tlf. (013) 68.04.73.

TURNHOUT

Turnhoutse Esperantogroep

Inlichtingen: Europese Faculteit, Kempenlaan 25, bus 1, 2300 Turnhout, tlf. (014) 41.53.98.

UTRECHT

Samenwerkingscomité

Inlichtingen: de hr. Punt, Maniladreef 73, 3564 JB Utrecht, tlf. (030) 61.69.67.

WILRIJK

Esperantogroep Wilrijk

Inlichtingen: Doornstraat 22, 2610 Wilrijk, tlf. (031) 27.24.05.

25/6 (woensdag) Diareeks over het Kasteel Grésillon om 20 u., Doornstr. 22, Wilrijk.

23/8 (zaterdag) Wandeling in Bornem o.l.v. Patrick De Schepper. Bijeenkomst om 14 uur aan het gemeentehuis van Bornem.

ZAANSTREEK

Esperanto-Centrum

Inlichtingen: Postbus 443, 1500 EK Zaandam, tlf. (075) 16.69.31.

UITGEPERST

Knip een boek uit je krant

Wie om de twee maanden van ons een klein cadeautje krijgt, wordt uiteraard door het lot bepaald. Dat lot heeft dit keer de heer Pirlot uit Oostende aangewezen. Hij is een van onze zeer goede medewerkers die voortdurend krantenartikels aan ons opzendt. Wij zijn dan ook blij dat de verjaardagskalender die we hadden klaarliggen naar hem gaat!

Indien u iets in de krant vindt dat voor Esperanto-Panorama interessant zou kunnen zijn, zend het ons dan. Wellicht staat uw naam in ons volgende nummer...

Tolken maken in Europees parlement korte metten met eindeloos debat

Een „machtsgreep“ van de tolken van het Europese Parlement heeft vrijdag, voor de allereerste keer, de werkzaamheden geblokkeerd.

Oordelend dat het debat van de Commissie voor Sociale Zaken over de Britse metaalnijverheid dreigde al te lang te worden, hebben de tolken plots alle vertalingen in de zes talen (Engels, Frans, Italiaans, Duits, Deens en Nederlands) gestopt.

De voorzitter van de zitting, een Nederlander, heeft dan getracht in het Engels voort te gaan. De elektriciteit werd echter afgesloten zodat de vergadering in alle verwarring werd opgeheven.

Reeds in januari heeft mevr. Simone Veil, voorzitter van het Europese Parlement in Straatsburg, verschillende plenaire vergaderingen tot spoed moeten aanzetten om het uurrooster van het personeel te kunnen respecteren.

(Le Soir, 23 feb. 1980)

Een schat van een vrouw...

In een artikel over Simone Veil dat werd gepubliceerd in „het Binnenhof“ vinden we het volgende:

Wijlen Anne Vondeling vertelde ons dat het grootste manco van Simone Veil haar gebrek aan talenkennis is. „Ze is volstrekt afhankelijk van de tolken en kan daardoor nooit slagvaardig reageren. Ze is altijd een paar seconden te laat“.

Esperanto en internationale organisaties

Een kort overzicht van het afgelopen jaar is veelbetekenend:

januari: het algemeen secretariaat van de OAS (Organisatie van Amerikaanse Staten) knoopt officiële betrekkingen aan met de UEA (Universala Esperanto-Asocio) om samen te werken op het gebied van cultuur en communicatie.

oktober: op zijn algemene vergadering in Barcelona heeft de „World Federation of United Nations Organizations“ de samenwerkingsakkoorden geratificeerd met UEA. De organisatie nodigt haar leden uit om samen te werken met de Esperantoverenigingen om de nationale overheden en onderwijsinstellingen aan te sporen Esperanto in de scholen te introduceren.

november: tijdens zijn Londense conferentie heeft de „Campaign for Nuclear Disarmament“ (Campagne voor Kernontwapening) met 85 stemmen tegen 39 een resolutie aangenomen waarin ze het Esperanto-onderwijs aanbeveelt in alle scholen.

contacten werden gelegd met de Wereldraad van Kerken.

Unicef heeft dit jaar twee soorten wenskaarten met Esperantoteksten uitgegeven: een nieuwjaarskaart en een kaart ter gelegenheid van de Week van de Internationale Vriendschap.

Unesco heeft, eveneens in deze taal, een informatiefolder uitgegeven over zijn activiteiten. In enkele weken was er van die uitgave geen enkel exemplaar meer over (zie foto).

(La Dernière Heure, 27 feb. 1980)

unesko

kio ĝi estas
kion ĝi faras
kief ĝi funkcias

Prins Claus waarschuwt tegen taalverloeding

De taalverloeding is een gevaarlijk verschijnsel wanneer nog altijd geldt: de taal is gans het volk. Het willekeurig overnemen van woorden en begrippen uit vreemde talen, als er een bruikbaar Nederlands woord voor is, verarmt de taal. Deze waarschuwing sprak Prins Claus uit tijdens de opening van het congres van de Vereniging voor Neerlandistiek in Amsterdam. De prins dacht dat er een bijbedoeling zat in de uitnodiging om het congres te openen. „Ik ben pas laat begonnen met het leren van de Nederlandse taal, en het valt niet mee”, aldus de prins.

(Het Binnenhof,
28 aug. 1979)

Weervertaler

De weerberichten die in Canada om de vier uur aan belanghebbenden bezorgd worden door de nationale meteorologische dienst worden in een minimum van tijd van het Engels naar het Frans vertaald door een computer. Het is immers belangrijk dat de Canadezen van Québec hun weerbulletin ongeveer op hetzelfde ogenblik ontvangen als hun engelssprekende landgenoten.

Tijdens een congres te Brussel over elektronische vertaal mogelijkheden werd deze primeur, nl. het praktisch gebruik van een vertaalcomputer, wat nader toegelicht.

Ongeveer 80 t.h. van de inhoud van de in het Engels gestelde weerberichten wordt zonder moeilijkheden door de computer in het Frans omgezet en op scherm gebracht. Een beroepsvertaler controleert dit resultaat

en kan mogelijk verbeteringen aanbrengen. De overblijvende 20 t.h. waarmee de machine geen blijf weet, wordt door de vertaler rechtstreeks op het scherm aangevuld.

De aldus behaalde mooie resultaten hebben de Canadezen er nu toe aangezet ook de onderhoudsboeken voor vliegtuigen door een computer te laten vertalen.

(Het Laatste Nieuws, 18 sep. 1979)

DROOGKUIS

FIRMA VAN ISEGHEM & VERSTRAETEN

P. V. B. A.

St.-Bernardsesteenweg 631
Hoboken

Glas - Glas in lood	Aluminiumstangen voor koepels
Spiegels	Glas-cement voor volledig glazen constructies
„Securit”-glas	Stopverf
Gekleurd glas	Telefoon (031) 27 28 75

Vrouwe Justitia, kernbewapening en Esperanto

Het internationaal Hof van Justitie in Nederland (Den Haag) gebruikt de nationale taal Frans en Engels, om tot een internationale aanvaardbare uitspraak te komen inzake „kernbewapening”. Deze „nationale talen” bevoorrecht dus bij voorbaat géén berechting (oordeel), doch een bitter nagerecht of het onrecht. Alleen een niet-nationale taal, dus een internationale taal voor een internationale zaak door een internationaal Hof van Justitie is puur recht. De kansen zijn dan voor alle betrokken partijen gelijk.

Helaas gebruikt men nog steeds liever de van oudsher bekende internationale wartaal om internationale problemen op te lossen, of te ontwarren. Een nog klein aantal (16 miljoen) gebruikers van de internationale taal Esperanto, wordt zelfs (logisch?) door de geblinddoekte Vrouwe Justitia niet opgemerkt. En een eventuele ontdekking door de niet geblinddoekte creme van de wetenschap wordt, angstvallig vermeden (struisvogel)?

Dat alles neemt niet weg dat het er is. Het fenomeen Esperanto heeft zich al op 64 internationale wereldcongressen waar gemaakt. Esperanto is dus een internationale juridische noodzaak en een internationale morele verplichting. Het Esperanto is dus bij uitstek de internationale hofleverancier.

(De Typhoon, 15 jan. 1980)

Charter voor minderheden

John Hume, Noordiers lid van het Europees parlement en een Lid van de Socialisten, de Italiaan Gaetano Arte, bepleiten een Gemeenschapscharter ter bescherming van minderheden en van regionale culturen. Dit charter betoogt dat 30 miljoen Europeanen een moedertaal spreken, die geen ruime verspreiding heeft en dat de Gemeenschap de plicht heeft ze te beschermen.

(Euroforum, 15 febr. 1980)

Esperanto in het Britse parlement

Geregeld bereiken ons circulaires van de zgn. *Esperanto-lobby* uit Groot-Brittannië, waaruit blijkt dat men aldaar niet stilzit als het gaat om informatie aan regeringsfunctionarissen. De vereniging bestaat op het ogenblik uit maar liefst 102 parlementariërs, vooral van het Lagerhuis, die zelf esperantist zijn of sterke sympathie voelen voor de invoering van die taal.

CANADA — In het Canadese Sherbrooke werd een nieuwe Esperantovereniging opgericht. Zij voorziet het organiseren van experimentele Esperantocursussen in de lokale franstalige universiteit.

IRANEZEN OP BEZOEK — Verscheidene Vlaamse kranten hebben tijdens de recente gebeurtenissen in Iran vraaggesprekken gepubliceerd met Iranese. In vrijwel alle gevallen hadden die gesprekken in het Esperanto plaats, wat ook in de kranten werd vermeld.

Esperanto Programita

Esperantocursus voor zelfstudie thuis

Elke cursus bestaat uit :

1. Vier geïllustreerde leerboeken, in totaal 232 blz.
2. Een volledige woordenlijst met de Nederlandse vertaling van alle termen die in de cursus voorkomen.
3. Vier langspeelplaten (33 toeren / 17cm) of één cassette (naar keuze) die teksten van de boeken weergeven.
4. Een informatiebrochure over de Internationale Taal zelf.

Compleet per cursus : **630 fr., 44 gld.**
(CJP-houders: 430 BF)

Besteladres :

In België: Esperanto-Centrum
Drakenhoflaan 97
2100 Deurne

In Nederland: Universala Esperanto-A^o
Nieuwe Binnenweg 176
Rotterdam 3002

BLINDEN, SLECHTZIENDEN EN ESPERANTO

Op 31 mei vindt de stichtingsvergadering plaats van de "Flandra Asocio de Blindaj Esperantistoj", kortweg FABE. Plaats en uur van het gebeuren: Gemeentestraat 37 te Antwerpen (Café Driekoningen) om 14u. 30. Iedereen die zelf slechtziende of blind is, of familie of kennissen heeft die interesse vertonen voor een lidmaatschap van deze vereniging, wordt hartelijk uitgenodigd. Er staat trouwens heel wat op het programma wat de blinden en slechtzienden in Vlaanderen betreft.

Het is bekend dat in Nederland reeds een vrij grote en actieve kern van blinde esperantisten bestaat. In Vlaanderen was er echter nog weinig gerealiseerd op dit gebied. Dank zij de energieke inzet van een enkel man, de heer E. Vandekerkhove uit Heverlee, die spoedig vele enthousiaste reacties kreeg, zal daar in de nabije toekomst waarschijnlijk verandering in komen.

De oprichting van FABE is daar een eerste concreet voorbeeld van. Maar er is meer. Er bestaat reeds een Braille-versie van een woordenboek en van de Esperantocursus van Zondervan en Manders, die zowel in Vlaanderen als in Nederland vooral in klassikaal verband wordt gebruikt. Er bestond echter ook behoefte aan een cursus voor slechtzienden, nl. in grootletterdruk. De keuze is gevallen op het lespakket van Esperanto Programita, een cursus bij uitstek geschikt voor zelfstudie en waarbij ook een cassetteband wordt gebruikt, wat voor slechtzienden

een bijkomend voordeel oplevert. Aan deze druk wordt nu reeds gewerkt.

Verder zal men ook binnen afzienbare tijd een woordenboek Esperanto-Nederlands in grootletterdruk omzetten. Ondertussen kan men zich zeker behelpen met de Programita-cursus, aangezien daar ook een beperkte woordenlijst bij is ingelast.

Zowel voor blinden als voor slechtzienden wordt er ook gewerkt aan het op cassette zetten van Esperanto Panorama, Jongeren Esperanto Nieuws (JEN) en het jongerenblad Koncize.

Ook de blinde esperantisten uit de gehele wereld hebben hun Universele Congres. Dit vindt dit jaar plaats van 9 tot 16 augustus in Bosön, op 10 km van Stockholm. Dit jaar is het thema: de solidariteit met de blinden uit ontwikkelingslanden.

Blindengeleiders zijn natuurlijk altijd welkom. Men komt er altijd „ziende” handen te kort. Enige ervaring is niet nodig. Het kan trouwens mooi gecombineerd worden met het Universele Congres te Stockholm zelf, want dat heeft precies één week eerder plaats.

Voor verdere informatie: FABE, p/a de hr. Vandekerkhove, Pakenstraat 57, 3030 Leuven. Voor Nederland: NoSoBe, p/a mevr. N. Reinders-Bartels, Zwaanmeerstraat 48, 1946 AE Beverwijk. ☎ (02510) 31079.

HEROLDO

DE ESPERANTO

Halfmaandelijks tijdschrift dat de esperantisten inlicht over de evolutie van hun taal op wereldvlak. *Heroldo de Esperanto* bestaat reeds meer dan 55 jaar en wordt gedrukt op 5000 exemplaren die naar alle uithoeken van de wereld worden verzonden. Jaarabonnement is 440 bfr of 30 gld. Deze som kunt U storten op de postrekening 000-0152140-44 van Sonorilo, Doornstraat 22, Wilrijk.